

Наредба

№ 47
от 28.12.2004 г.

за изискванията към добавките към храните

Раздел I Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят изискванията към добавките към храните.
(2) Добавките към храните се предлагат на пазара като храни, представят се като такива и достигат до крайния потребител само предварително опаковани.

Чл. 2. Наредбата не се прилага за продукти, регулирани по смисъла на чл.3 от Закона за лекарствата и аптеките в хуманната медицина.

Чл. 3. Добавките към храните се пускат на пазара само ако отговарят на изискванията на тази наредба.

Чл. 4. Производителите или лицата, които предстои да пуснат на пазара добавки към храните, уведомяват за това Министерството на здравеопазването преди пускането на пазара, като изпращат образец на етикета, използван за съответната добавка към храната.

Чл. 5. (1) Когато съдържанието, производството, спецификациите, представянето или етикетиранието на добавките към храните отговарят на изискванията на тази наредба и на другите нормативни актове, свързани с добавките към храните, търговията с тях не се забранява или ограничава.

(2) Когато в резултат на нова информация или преоценка на съществуващата се установи, че дадена добавка към храната, която съответства на изискванията на наредбата, създава опасност за здравето на потребителите, тази добавка към храната се спира от продажба и се изтегля от пазара.

Чл. 6. Добавките към храни се продават в специализирани магазини за добавки към храни или на обособени щандове в други търговски обекти.

Раздел II

Използване на витамини и минерали в добавки към храните

Чл. 7. (1) При производството на добавки към храните се използват само витамини и минерали, посочени в Приложение № 1 под формите, посочени в Приложение № 2.

(2) Критериите за чистота за изброените в Приложение № 2 форми на витамини и минерали са съгласно Наредба № 21 от 2002 г. за специфичните критерии и изисквания за чистота на добавките, предназначени за влагане в храни (обн., ДВ, бр. 104 от 2002 г.).

(3) За формите на витамините и минералите, изброени в Приложение № 2, за които в наредбата по ал. 2 не са определени критерии за чистота, се прилагат общоприетите критерии за чистота, препоръчани от компетентните международни организации.

Чл. 8. (1) Максимално допустимите количества витамини и минерали в добавки към храните, предназначени за дневен прием за лица над 18г., са посочени в Приложение № 3.

(2) Посочените в ал.1 максимално допустими количества витамини и минерали да се имат предвид при влагането им в дозираните форми, под които ще се предлага съответната добавка към храната.

(3) Максимално допустимите количества по ал. 1 не се отнасят за бременни и кърмещи жени.

(4) Максимално допустимите количества витамини и минерали, извън посочените в приложението по ал. 1 се определят, като се отчита:

1. горната граница за безопасен прием на отделните витамини и минерали, установена чрез оценка на риска, основаваща се на общопризнати научни данни, които отчитат степените на чувствителност на различните потребителски групи;

2. приема на витамини и минерали от други хранителни източници.

Чл. 9. Минималните количества витамини и минерали, които се съдържат в дневната доза добавки към храните, препоръчвана от производителя за прием, не трябва да са по-малко от 15% от референтните стойности по Приложение № 1 към чл. 8, ал. 2 от Наредба № 23 от 2001 г. за условията и изискванията за представяне на хранителната информация при етикетирането на храните (обн., ДВ, бр. 53 от 2001 г.).

Раздел III

Растения, части от растения и екстракти от тях в добавки към храните

Чл. 10. В състава на добавки към храните се допуска влагането на стандартизирани растения, части от растения и екстракти от тях с благоприятен ефект върху здравето и безопасни в препоръчаната от производителя доза за дневен прием.

Чл. 11. (1) Забранява се в състава на добавки към храните влагането на растения и части от тях, посочени в Приложение № 4.

(2) Забранява се в състава на добавки към храните влагането и на други растения и части от тях, извън посочените по ал. 1, съдържащи отровни и силно действащи вещества.

Раздел IV

Етикетирание на добавки към храните

Чл. 12. (1) При етикетирането на добавките към храните се спазват изискванията на Наредбата за изискванията за етикетирането и представянето на храните, приета с Постановление № 136 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 62 от 2000 г.), като се обявяват задължително и следните данни:

1. наименования на категориите витамини, минерали или други хранителни вещества или субстанции, характеризиращи продукта или указание за естеството им;

2. препоръчвана доза от продукта за дневен прием;

3. предупреждение да не се превишава препоръчаната дневна доза;

4. предупреждение продуктът да не се използва като заместител на разнообразното хранене;

5. предупреждение продуктът да се съхранява на място, недостъпно за малки деца.

(2) Наименованието, под което се продават продуктите, е “добавка към храната”.

Чл. 13. (1) Етикетът, представянето и рекламата не трябва да приписват на добавките към храните свойства да предпазват, лекуват или излекуват болести при човека, нито да се позовават на такива свойства.

(2) Етикетът, представянето и рекламата на добавки към храните не трябва да съдържат какъвто и да е текст или да внушават, че балансираното и разнообразно хранене не може да осигури необходимите количества хранителни вещества.

Чл. 14. (1) Количествата витамини, минерали или други хранителни вещества или субстанции с хранителен или физиологичен ефект, които се съдържат в продукта, се обявяват върху етикета в цифрова форма. Мерните единици, които се използват при витамините и минералите, са съгласно Приложение № 1.

(2) Обявените количества по ал.1 трябва да са тези, които се съдържат в дозата за еднократен прием, обявена от производителя.

(3) Обявените стойности по ал. 1 и 2 са средни стойности, които се основават на направения от производителя лабораторен анализ на продукта.

Чл. 15. (1) Информацията за витамините и минералите може да се изразява и като процент от референтните стойности по Приложение № 1 към чл. 8, ал. 2 от Наредба № 23 от 2001 г. за условията и изискванията за представяне на хранителната информация при етикетирването на храните.

(2) Процентното изразяване по ал. 1 може да бъде представено и в графична форма.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба “други хранителни вещества или субстанции с хранителен или физиологичен ефект” са провитамини, белтък, аминокиселини, пептиди, незаменими мастни киселини, рибни и растителни масла, въглехидрати, хранителни влакнини, метаболити, пробиотици и пребиотици, пчелни продукти, хранителни концентрати, ензими, части и екстракти от растения, органични и неорганични биоактивни субстанции, самостоятелно или в комбинация.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата влиза в сила от 1.08.2005 г.

§ 3. Добавките към храните, които се намират на пазара преди 1.08.2005 г. могат да се продават до изчерпване на наличните количества, но не по-късно от 31.12.2005г.

§ 4. Контролът по изпълнението на наредбата се осъществява от органите на държавния здравен контрол .

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 6а, ал. 2 от Закона за храните.

Приложение № 1
към чл. 7, ал.1

**Витамини и минерали,
които могат да се използват при производството на добавки към храните**

I. Витамини

Витамин А ($\mu\text{g RE}$)
Витамин D (μg)
Витамин Е ($\text{mg } \alpha\text{-TE}$)
Витамин К (μg)
Витамин В1 (mg)
Витамин В2 (mg)
Ниацин (mg NE)
Пантотенова киселина (mg)
Витамин В6 (mg)
Фолиева киселина (μg)
Витамин В12 (μg)
Биотин (μg)
Витамин С (mg)

II. Минерали

Калций (mg)
Магнезий (mg)
Желязо (mg)
Мед (μg)
Йод (μg)
Цинк (mg)
Манган (mg)
Натрий (mg)
Калий (mg)
Селен (μg)
Хром (μg)
Молибден (μg)
Флуор (mg)
Хлор (mg)
Фосфор (mg)

Приложение № 2
към чл. 7, ал.1

**Форми на витамините и минералите,
които могат да се използват при производството на добавки към храните**

I. Витамини

1. Витамин А

- а) ретинол
- б) ретинил ацетат
- в) ретинил палмитат
- г) бета-каротен

2. Витамин D

- а) холекалциферол
- б) ергокалциферол

3. Витамин E

- а) D-алфа-токоферол
- б) DL-алфа-токоферол
- в) D-алфа-токоферил ацетат
- г) DL-алфа-токоферил ацетат
- д) D-алфа-токоферил сукцинат

4. Витамин K

- а) филохинон (фитоменадион)

5. Витамин B1

- а) тиамин хидрохлорид
- б) тиамин мононитрат

6. Витамин B2

- а) рибофлавин
- б) рибофлавин 5'-фосфат натрий

7. Ниацин

- а) никотинова киселина
- б) никотинамид

8. Пантотенова киселина

- а) D-пантотенат калций
- б) D-пантотенат натрий
- в) декспантенол

9. Витамин B6

- а) пиридоксин хидрохлорид
- б) пиридоксин 5'-фосфат

10. Фолиева киселина

а) птероилмоноглутаминова киселина

11. Витамин В12

а) цианокобаламин

б) хидроксокобаламин

12. Биотин

а) D-биотин

13. Витамин С

а) L-аскорбинова киселина

б) натриев-L-аскорбат

в) калциев-L-аскорбат

г) калиев-L-аскорбат

д) L-аскорбил б-палмитат

II. Минерали

1. калциев карбонат

2. калциев хлорид

3. калциеви соли на лимонената киселина

4. калциев глюконат

5. калциев глицерофосфат

6. калциев лактат

7. калциеви соли на ортофосфорната киселина

8. калциев хидроксид

9. калциев оксид

10. магнезиев ацетат

11. магнезиев карбонат

12. магнезиев хлорид

13. магнезиеви соли на лимонената киселина

14. магнезиев глюконат

15. магнезиев глицерофосфат

16. магнезиеви соли на ортофосфорната киселина

17. магнезиев лактат

18. магнезиев хидроксид

19. магнезиев оксид

20. магнезиев сулфат

21. ферокарбонат

22. фероцитрат

23. фериамониев цитрат

24. фероглюконат

25. ферофумарат

26. феринатриев дифосфат

27. феролактат

28. феросулфат

29. феридифосфат (ферипирофосфат)

30. феризахарат

31. елементарно желязо (карбонил + електролитно + водороден редуцирано)

32. меден карбонат

33. меден цитрат
34. меден глюконат
35. меден сулфат
36. меден лизин комплекс
37. натриев йодид
38. натриев йодат
39. калиев йодид
40. калиев йодат
41. цинков ацетат
42. цинков хлорид
43. цинков цитрат
44. цинков глюконат
45. цинков лактат
46. цинков оксид
47. цинков карбонат
48. цинков сулфат
49. манганов карбонат
50. манганов хлорид
51. манганов цитрат
52. манганов глюконат
53. манганов глицерофосфат
54. манганов сулфат
55. натриев бикарбонат
56. натриев карбонат
57. натриев хлорид
58. натриев цитрат
59. натриев глюконат
60. натриев лактат
61. натриев хидроксид
62. натриеви соли на ортофосфорната киселина
63. калиев бикарбонат
64. калиев карбонат
65. калиев хлорид
66. калиев цитрат
67. калиев глюконат
68. калиев глицерофосфат
69. калиев лактат
70. калиев хидроксид
71. калиеви соли на ортофосфорната киселина
72. натриев селенат
73. натриев хидроген селенит
74. натриев селенит
75. хром (III) хлорид
76. хром (III) сулфат
77. амониев молибдат (молибден (VI))
78. натриев молибдат (молибден (VI))
79. калиев флуорид
80. натриев флуорид

Приложение № 3
към чл. 8 ал.1

Максимално допустими количества витамини и минерали, вложени в добавки към храните за дневен прием, препоръчван от производителя

Витамини и минерали	Мерни единици	Максимални количества
Витамин А	µg RE	1500
Бета-каротен	mg	7
Витамин D	µg	10
Витамин Е	mg α-TE	100
Витамин К	µg	100
Витамин В1	mg	14
Витамин В2 (рибофлавин)	mg	16
Ниацин (никотинова киселина)	mg NE	10
Ниацин (никотинамид)	mg NE	180
Пантотенова киселина	mg	60
Витамин В6	mg	10
Фолиева киселина	µg	400
Витамин В12	µg	50
Биотин	µg	500
Витамин С	mg	600
Калций	mg	1500
Магнезий	mg	250
Желязо	mg	15
Мед	mg	1
Йод	µg	200
Цинк	mg	15
Манган	mg	4
Селен	µg	100
Хром (тривалентен)	µg	200
Молибден	µg	100
Фосфор	mg	250

Приложение № 4
към чл. 11, ал.1

Растения и части от тях,
които не се допускат за влагане в добавки към храните

№ по ред	Наименование на растението на латински език	Наименование на растението на български език	Части от растението, които не се допускат в добавки към храните
1.	<i>Aconitum</i> spp.	Самакитка	Всички части
2.	<i>Adonis vernalis</i>	Горицвет	Всички части
3.	<i>Agrostema githago</i>	Къклица	Всички части
4.	<i>Anagallis arvensis</i>	Полско огнивче	Всички части
5.	<i>Anemone (Pulsatilla) spp.</i>	Съсънка	Всички части
6.	<i>Areca catechu</i>	Арекова палма	Семе
7.	<i>Aristolochia</i> spp.	Вълча ябълка	Всички части
8.	<i>Artemisia absinthium</i>	Бял пелин	Всички части
9.	<i>Artemisia cina</i>	Сантонинов пелин	Всички части
10.	<i>Artemisia vulgaris</i>	Обикновен пелин	Всички части
11.	<i>Arum maculatum</i>	Петнист змиарник	Всички части
12.	<i>Asarum europeum</i>	Копитник	Всички части
13.	<i>Atropa belladonna</i>	Лудо биле	Всички части
14.	<i>Berberis vulgaris</i>	Кисел трън	Всички части
15.	<i>Betonica officinalis (Stachys officinalis)</i>	Лечебен ранилист	Всички части
16.	<i>Borago officinalis</i>	Пореч	Стрък, цвят
17.	<i>Bryonia alba</i>	Дива тиква	Всички части
18.	<i>Buxus sempervirens</i>	Чемшир	Всички части
19.	<i>Caltha palustris</i>	Обикновен блатняк	Всички части
20.	<i>Canabis sativa var. indica</i>	Индийски коноп	Всички части, с изключение на семената
21.	<i>Catharanthus</i> spp.	Катарантус	Всички части
22.	<i>Cephaelis ipecacuanha</i>	Ипекакуана	Корен
23.	<i>Chamaecytisus</i> spp. (<i>Cytisus</i>)	Зановец	Всички части
24.	<i>Chelidonium majus</i>	Змийско мляко	Всички части
25.	<i>Chenopodium ambrosioides</i>	Хеноподий	Всички части
26.	<i>Chenopodium botrys</i>	Огниче	Всички части
27.	<i>Chrysanthemum vulgare</i>	Хризантема	Всички части
28.	<i>Cinchona</i> spp.	Хининово дърво	Кора
29.	<i>Claviceps purpurea</i>	Ръжено рогче	Всички части
30.	<i>Clematis vitalba</i>	Обикновен повет	Всички части
31.	<i>Colchicum autumnale</i>	Есенен мразовец	Всички части
32.	<i>Conium maculatum</i>	Бучиниш	Всички части
33.	<i>Consolida hispanica (Delphinium orientalis)</i>	Източна ралица	Всички части

34.	<i>Consolida regalis</i> (<i>Delphinium consolida</i>)	Обикновена ралица	Всички части
35.	<i>Convallaria majalis</i>	Момина сълза	Всички части
36.	<i>Convolvulus scammonia</i>	Поветица	Всички части
37.	<i>Corydalis</i> spp.	Лисичина	Всички части
38.	<i>Croton tiglium</i>	Кротон	Семе, тлъсто масло
39.	<i>Cyclamen</i> spp.	Ботурче	Всички части
40.	<i>Cynoglossum officinale</i>	Лечебна наумка	Всички части
41.	<i>Daphne mezereum</i>	Бясно дърво	Всички части
42.	<i>Datura</i> spp.	Татул	Всички части
43.	<i>Dictamnus albus</i>	Росен	Всички части
44.	<i>Dieffenbachia seguine</i>	Дифенбахия	Всички части
45.	<i>Digitalis</i> spp.	Напръстник	Всички части
46.	<i>Dryopteris filix-mas</i>	Мъжка папрат	Всички части
47.	<i>Ecbalium elaterium</i>	Дива краставица	Всички части
48.	<i>Echinops</i> spp.	Челядник	Всички части
49.	<i>Ephedra distachya</i>	Обикновена ефедра	Всички части
50.	<i>Equisetum palustre</i>	Блатен хвощ	Всички части
51.	<i>Erysimum diffusum</i>	Боянка	Всички части
52.	<i>Erythroxylon coca</i>	Кока	Лист
53.	<i>Euphorbia</i> spp.	Млечка	Всички части
54.	<i>Exogonium purga</i>	Ексогониум	Корен, смола
55.	<i>Fumaria officinalis</i>	Росопас, димянка	Всички части
56.	<i>Galanthus nivalis</i>	Снежно кокиче	Всички части
57.	<i>Galega officinalis</i>	Жаблек	Всички части
58.	<i>Genista tinctoria</i>	Багрилна жълтуга	Всички части
59.	<i>Hedera helix</i>	Бръшлян	Всички части
60.	<i>Helleborus odorus</i>	Кукуряк	Всички части
61.	<i>Hepatica nobilis</i>	Гълъбови очички	Всички части
62.	<i>Huperzia inundata</i> (<i>Lycopodium selago</i>)	Обикновен плаун	Всички части
63.	<i>Hydrastis canadensis</i>	Хидрастис	Всички части
64.	<i>Hyoscyamus</i> spp.	Блян	Всички части
65.	<i>Juniperus sabina</i>	Казашка хвойна	Всички части
66.	Kava-kava	Кава-кава	Всички части
67.	<i>Laburnum anagyroides</i>	Златен дъжд	Всички части
68.	<i>Lathyrus sativus</i>	Посевно секирче	Всички части
69.	<i>Leonurus cardiaca</i>	Дяволска уста	Всички части
70.	<i>Leucosium aestivum</i>	Блатно кокиче	Всички части
71.	<i>Lilium candidum</i>	Бял крем	Всички части
72.	<i>Lobelia</i> spp.	Лобелия	Всички части
73.	<i>Lolium temulentum</i>	Отровна глушица	Всички части
74.	<i>Lycopodium clavatum</i>	Бухалковиден плаун	Всички части
75.	<i>Magnolia</i> spp.	Магнолия	Всички части
76.	<i>Mandragora officinarum</i>	Мандрагора	Всички части
77.	<i>Myristica fragrans</i>	Индийско орехче	Семе
78.	<i>Nerium oleander</i>	Зокум	Всички части
79.	<i>Nicotiana</i> spp.	Тютюн	Всички части

80.	<i>Paeonia peregrina</i> (<i>P. decora</i>)	Червен божур	Всички части
81.	<i>Papaver rhoeas</i>	Полски мак	Всички части
82.	<i>Papaver somniferum</i>	Сънотворен мак	Всички части, с изключение на семена
83.	<i>Paris quadrifolia</i>	Вранско око	Всички части
84.	<i>Peganum harmala</i>	Зърнеш	Всички части
85.	<i>Periploca graeca</i>	Гърбач	Всички части
86.	<i>Petasites</i> spp.	Чобанка	Всички части
87.	<i>Physostigma venenosum</i>	Калабарски боб	Всички части
88.	<i>Phytolaca americana</i>	Американски винобой	Всички части
89.	<i>Pilocarpus jaborandi</i>	Яборандус	Всички части
90.	<i>Polygonatum</i> spp.	Момкова сълза	Всички части
91.	<i>Punica granatum</i>	Нар	Корен
92.	<i>Ranunculus</i> spp.	Лютиче	Всички части
93.	<i>Rauvolfia</i> spp.	Рауволфия	Всички части
94.	<i>Ricinus communis</i>	Рицин	Всички части
95.	<i>Rubia tinctorum</i>	Брош	Коренище
96.	<i>Ruta graveolens</i>	Седефче	Всички части
97.	<i>Sambucus ebulus</i>	Тревист бъз	Всички части, с изключение на добре узрели плодове
98.	<i>Saponaria officinalis</i>	Сапунче	Всички части
99.	<i>Sassafras albidum</i>	Сасафрос	Корен
100.	<i>Scilla maritima</i> (<i>Urginea maritima</i>)	Морски лук	Всички части
101.	<i>Sedum acre</i>	Лютива тлъстига	Всички части
102.	<i>Senecio</i> spp.	Спорез	Всички части
103.	<i>Solanum dulcamara</i>	Червено кучешко грозде	Всички части
104.	<i>Solanum nigrum</i>	Черно кучешко грозде	Всички части
105.	<i>Spartium junceum</i>	Спарциум	Всички части
106.	<i>Stephania</i> spp.	Стефания	Всички части
107.	<i>Strophanthus</i> spp.	Строфант	Всички части
108.	<i>Strychnos nux-vomica</i>	Стрихнос	Семе
109.	<i>Symphytum</i> spp.	Оман	Всички части
110.	<i>Syringa vulgaris</i>	Люляк	Всички части
111.	<i>Tamus communis</i>	Обикновен брей	Всички части
112.	<i>Tanacetum vulgare</i>	Вратига	Всички части
113.	<i>Taxus bacata</i>	Обикновен тис	Всички части
114.	<i>Thalictrum</i> spp.	Обичниче	Всички части
115.	<i>Tussilago farfara</i>	Подбел	Корен, цвят
116.	<i>Veratrum</i> spp.	Чемерика	Всички части
117.	<i>Vicia sativa</i>	Посевна глушина	Всички части
118.	<i>Vinca</i> spp.	Зимзелен	Всички части
119.	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>	Лечебен устрел	Всички части
120.	<i>Viscum album</i>	Бял имел	Всички части